

5 El que ja no està tan de moda és el flamenc. Abans, el flamenc era una mena de música oficial i patriòtica. Semblava que una persona que no apreciés el flamenc era una persona subversiva i d'esquerres. El flamenc estava, diríem, polititzat. Ara, sembla que les coses estan més proporcionades i hom pot dir tranquil·lament que no li agrada el flamenc sense ser tractat d'esperit tebi i poc patriota. I és que la guitarra, típica eina del flamenc, ha estat utilitzada pels cantants de protesta. I és clar, les coses s'han complicat de tal manera que un no sap allà on para. I no m'estranyaria que arribés el cas que fins i tot el flamenc es tornés contestatari. I que per comptes de cremar llibreries es cremessin «tablaos». I és que no es veu clar fins on ens pot portar l'«apertura». Els immobilistes han tingut sempre una expressió definitiva: «cal anar amb peus de plom».

6 S'ha produït un aparellament de tipus tècnic: l'aparellament Apolo-Soyuz. La televisió de tot el món va proporcionar les imatges de l'aparellament i tothom va poguer veure com els russos i els americans es petonejaven allà a l'estratosfera. Sembla que aquí, la cosa no es va veure, potser perquè no està bé que els russos i els americans, que són tan amics nostres, fassin monades a l'espai. I és que aquí, als russos, sempre els hi hem tingut una mica d'antipatia perquè són tan comunistes. Afortunadament, fins ara, els astronautes són masculins, la qual cosa fa que aquesta mena d'aparellaments no tinguin cap mena d'obstacle moral. Però ja veurem què passarà quan a les càpsules hi vagin homes i dones. L'escàndol pot arribar a ser extraordinari. És possible que, llavors, els programes de televisió amb aparellament, només estiguin autoritzats per a majors de divuit anys i, a més a més, amb títol de graduat escolar o de batxillerat unificat polivalent. I és que ja se sap que la cultura i la moralitat solen anar molt juntes.

7 Es parla molt de la Fedisa. La Fedisa no és la Felisa, sinó la Fedisa, una societat anònima dedicada a estudis polítics. Això de la política comença a ser negoci, perquè tothom sap que les societats anònimes es dediquen a fer negocis, sobretot. De moment, el fet ha estat molt comentat, a favor i en contra. Fins i tot n'hi ha que diuen que fa riure. I algun dels que diuen que fa riure és precisament, un dels que li fa menys gràcia, amb la qual cosa és demostra que, resulta molt difícil tenir alguna idea clara. De moment d'idea clara només n'hi ha una: anar fent. La gent s'ho diuen uns als altres amb una convicció indeclinable:

—Mira, de moment, el que interessa és poder anar fent.

L'afirmació ha estat acceptada de forma general, incontrovertible i sistemàtica. De manera que el país

es disposa, amb tota la bona fe i la paciència, a anar fent. Quan un país no demana altra cosa que «anar fent» i quan tothom accepta que l'ideal millor és «anar fent», no cal dir que els governs han de tenir una feina molt fàcil. Abans, la gent demanava, per exemple, les corts de Càdiz, o la república, o la setmana de quaranta vuit hores. Ara, no. Ara només demana que «anar fent». Avui sí que governar deu ser bufar i fer ampolles, és a dir, «anar fent».

8 L'Indira Gandhi ens ha resultat dictadora. Abans, els homes de bona fe, que encara en quedem, havíem acceptat la possibilitat de ser manats per una dona, amb la convicció que tot seria més tolerant i afectiu, que mai ens mancava, com a mínim, un somriure delicat i una ració de llet en pols. Però ja vam tenir una mala experiència amb la senyora Golda Meir, que va resultar d'allò tan guerrillera. N'hi va haver que van excusar-se amb la idea de que els jueus són diferents i que potser la Golda no era tan femenina com indicava la seva partida de naixement. Però ara ja s'ha vist que no, que l'Indira també ens ha resultat de mal pelar. Els indis ho veuen i no s'ho creuen. N'hi ha que no paren de gratar-se el turbà. I és que no n'hi ha per menys. Si la promoció de la dona ha de consistir en que se'ns tornin dictadores, ja podem plegar. El que cal és que, quan es promocionin, les dones, es dediquin a la democràcia i al liberalisme, que és la política del deixar fer. Però que no es dediquin a la dictadura. Abans de dedicar-se a la dictadura més val que es dediquin a fer vedella amb bolets. Al cap i la fi, de vedella amb bolets n'han fet tota la vida i en canvi de dictadores més aviat els ve de nou. Si l'Indira, per exemple, es dediqués a fer amb bolets totes les vaques sagrades de l'Índia, veus, ja tindria més sentit. Però que es faci dictadora per agafar gent, no resulta gens original. En fi, de moment a l'Índia, amb dones o sense, estan força arreglats. Ells i les vaques, naturalment.

9 Les tardes de juliol són llarguíssimes, inacabables. Són com una mena de globus que es desinfla lenta, lentíssimament. La gent ho veu i no s'ho creu. Surten esverats de tant en tant al balcó i es posen les mans al cap dient «encara és clar!» I continuen amb les seves cabòries convençuts de que no podem anar bé de cap manera. I el dia, que fa el seu camí amb absoluta normalitat, segueix les seves evolucions, el seu fer i desfer parsimoniós i cosmològic. I quan la claror es desfà a l'horitzó, d'una forma definitiva, la nit s'aixeca amb una mandra silenciosa i insomne. Llavors, el món, queda suspès en un mig-son enorme i pacífic. I medita. I és que demà serà un altre dia i hem de pensar quina en farem. Això és la síntesi i el secret d'aquesta vida: rumiar quina en farem.

Jaume Farriol

Taller electromecánico Bobinaje de motores
Cargas de batería Instalación del automóvil

Reparación general de lavadoras

Juan Vilaró

Frente La Sala SANTA EULALIA DE RONSANA

Luis Yélamos

Jardinero

Calle Virgen de los Remedios

Casa Yélamos

Teléfono 312

SANTA EULALIA DE RONSANA

Dirección e información: CASELLAS

Tel. 870 06 89

GRANOLLERS